

[Justitsministeren.]

Jeg kan nu også nævne, at straffelovrådet, som jeg for nogle dage siden bad vurdere spørgsmålet om en generel straffebestemmelse, i en erklæring, som jeg har modtaget — jeg fik den i aftes kl. 22 og afleverede den her i folketinget i dag — klart fråråder denne løsning. Jeg skal tilføje, at der desværre er sket en fejl. Jeg har bedt om at få denne udtalelse fra straffelovrådet omdelt her i salen, men den er blevet lagt ind i kasserne inde i det nye lokale, vi har fået. Derfor har nogle medlemmer måske endnu ikke stiftet bekendtskab med denne udtalelse.

Jeg skal citere visse afsnit af den.

Statsadvokat Grell, der har været indbudt til over for straffelovrådet at uddybe sine synspunkter, har her fremhævet, at det ikke har været hans tanke, at hans udkast til en straffebestemmelse, som rammer den, der — og så citerer jeg fra side 5:

„i udøvelse af erhverv ved grov tilsidesættelse af sociale hensyn eller god forretningsskik skaffer sig økonomisk fordel eller tilføjer andre formuetab“,

umiddelbart skulle kunne anvendes ved affattelsen af en lovbestemmelse. Jeg tillader mig at citere fra rådets udtalelse side 4:

„For så vidt angår spørgsmålet om ny lovgivning har statsadvokaten fremhævet, at det ikke har været hans tanke, at de af ham anvendte kriterier på straffbare forhold umiddelbart skulle kunne anvendes ved affattelsen af lovbestemmelser. Der er her tale om kriterier og intentioner af en mere generel karakter, som bør tages i betragtning ved en nærmere gennemgang af mulighederne for at affatte nye straffebestemmelser. Det er efter straffelovrådets opfattelse vigtigt at understrege dette, fordi det viser, at man heller ikke efter statsadvokat Grells opfattelse står i den situation, at man uden videre kan skride til vedtagelsen af nye lovregler på grundlag af hans forslag. Statsadvokaten har bl. a. omtalt forskellige regler og udkast, der foreligger i andre lande, og som han ville tillægge det betydning at undersøge og drøfte nærmere, forinden der træffes bestemmelse om lovændringer.

Statsadvokat Grell har i øvrigt fremhævet, at han har forudsat bødestraf anvendt som sanktion for overtrædelse af en

ny bestemmelse, der er udformet efter de retningslinjer, han har skitseret. . . .

Uanset det ovenfor anførte har straffelovrådet fundet det nødvendigt at se nærmere på de formuleringer, der er anvendt af statsadvokat Grell, således at det kan belyses, om disse formuleringer egner sig til at benyttes ved afgrænsningen af straffbare gerningstyper. Det er rådets opfattelse, at man må være afgørende betænkeligheder ved lovregler, der ikke indeholder nogen højere grad af præcision end den, der er tilkendegivet ved de foran omtalte formuleringer.“

Jeg må i øvrigt henvise til den udførlige gennemgang af dette vanskelige lovgivningsspørgsmål, vanskeligt, fordi vi bevæger os ind på områder, der i hvert fald delvis ikke tidligere har været kriminaliseret, men som takket været samfundsudviklingen og nye erhvervsmuligheder har udgjort en frodig arbejdsmark for visse elementer, der ikke tager det så nøje med midlerne. De grænser mellem lovlig og ulovlig forretningsvirksomhed, der skal drages, kræver indgående overvejelser, og det kan derfor ikke undre, at en patentløsning ikke straks ligger på bordet.

Jeg tillader mig endnu et citat fra straffelovrådets udtalelse (side 8):

„Ved anvendelsen af regler, der er udformet så ubestemt, må der ved afgørelsen af tiltalspørgsmålet og ved afgørelsen af strafbarhedsspørgsmålet udøves et skøn af anklagemyndigheden og domstolene, som vil savne vejledning i lovgivningen, og som vil rumme stor risiko for uensartethed. Afgørelsen af, om en handlemåde tilsidesætter „sociale hensyn“ eller „rimelige samfundsmæssige, herunder sociale hensyn“, rummer en politisk præget bedømmelse — baseret på skiftende vurderinger — som det må forekomme principielt betænkeligt at overlade til anklagemyndigheden og domstolene. Håndhævelsen af sådanne regler vil nødvendigvis give anledning til meget store vanskeligheder i praksis. Der vil derfor være en risiko for, at reglerne ikke bliver håndhævet så effektivt som tilsigtet.“

Straffelovrådet har også drøftet de interessante tanker, der den 8. maj 1973 fremkom i en kronik af professor von Eyben. Det er især straffelovrådets udtalelse side 10-12,